

ДЖАЙЛОО-ТУРИЗМ ЯК ОДИН ІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ

There were looked out the innovative forms of tourism as unconventional option of leisure; the conditions, tendencies, problems and perspectives of development of such kind of tourism as Jailoo – tourism in Kyrgyzstan was observed

Сьогодні дедалі більше з'являється інформації щодо нових видів туризму, проблем та перспектив їхнього розвитку. До інноваційних видів туризму, як нетрадиційних форм організації дозвілля, належать каучсерфінг, геокешинг, туризм людських слабкостей, джайлоо-туризм, бідняцький туризм, темний туризм, індустріальний туризм, віртуальний туризм та ін.

Метою написання даних тез є висвітлення успішних прикладів розвитку джайлоо-туризму як одного із інноваційних видів туризму.

Джайлоо-туризм – відносно новий вид активного туризму, який пропонує проживання в умовах примітивного або навіть первісного побуту. Назва походить від киргизького слова «жайлоо», що значить альпійський луг, гірське пасовище. Місця для джайлоо-туризму знаходяться у важкодоступних місцях планети: райони внутрішньої Африки, джунглі Амазонки, степові простори Середньої Азії, дикі хащі Аляски, Канади і Сибіру. В Україні це могли б бути Українські Карпати, зокрема гірські райони Закарпатської та Івано-Франківської областей [1, с.104]. Різновидом джайлоо-подорожей є відвідини Чорнобильської зони: спорожнених українських сіл.

Історія сучасного джайлоо-туризму розпочинається у Киргизстані наприкінці 90-х років ХХ ст. Першими киргизькі пасовища відвідали туристи з Швейцарії, Німеччини, Великобританії та Росії, а потім цей новий вид туризму почав поширюватися по всьому світу. Адже незаймані райони ще залишилися на всій території нашої планети. Проте до сьогодні даний вид туризму найкраще розвинений саме в Киргизстані.

Киргизька Республіка відносно невелика держава, що займає центральну і західну частину гірського масиву Тянь-Шань. Сьогодні територією Киргизстану існує організований маршрут: Бішкек – село Корчкорка – Сарай-Саз.

Він діє щороку з травня до вересня. Зокрема, під час туру пропонують відвідати центральну мечеть Бішкека, яка була зведена у кінці ХІХ ст. і є однією з найстаріших історичних будівель у місті. Також туристи дорогою відвідують Вежу Бурана – це старовинний мінарет, що зберігся з Х ст. (висота 24 м). Під час побудови мінарет був центром жвавого міста Баласагуна. Тепер же він височить посеред глухої пустельної місцевості, оточений рідкісними залишками старої фортеці за 80 км від Бішкека. Високогірне озеро Сон-Куль лежить на висоті понад 3000 м над рівнем моря і більшу частину року вкрите кригою. Пасовища навколо озера використовуються пастухами протягом декількох поколінь: вони приводять сюди худобу на початку літа, а самі разом з сім'ями поселяються на весь сезон в юртах.

Джайлоо для киргизів значно більше, ніж просто пасовище, де пасеться худоба. Це глибоко шанована в народі стародавня традиція, яка втілює дух предків і зберігає спадкоємність поколінь. Туристи, що приїжджають на місцеві джайлоо зазвичай один тиждень живуть звичайним життям місцевих чабанів. Харчуються традиційною їжею кочівників – це смажена баранина, кумис і коржі. Вдень – спекотне сонце, вночі – пронизуюча гірська прохолода. Спати доводиться на долівці юрти, на якій укладають повсть і курпачі (ватяну ковдру). Звичні блага цивілізації тут недоступні. Зате неповторна природа, гірські пейзажі, озера і річки з крижаною водою, безкрайній степ і долини, просочені ароматами квітів і трав, подарують міським жителям враження, які вони більше ніде не отримають.

Не виключено, що привітні господарі володіють мистецтвом Кюю і порадують гостей грою на музичних народних інструментах. Кінні і піші прогулянки по навколишніх горах доповнюються знайомством з звичаями і традиціями місцевих жителів.

До особливостей джайлоо-туризму можна віднести різні рівні екстремальності цього відпочинку, які залежать від місцевих природних умов, що вимагають відповідного рівня фізичної підготовки і стану здоров'я туристів. Центральна Азія надає найбільш безпечні джайлоо-маршрути. Якщо ж хочеться справжнього екстриму з викидом адреналіну, тоді треба шукати інші напрямки. Це можуть бути безлюдні нетрі тайги Сибіру або її безмежна тундра, африканські савани або тропічні ліси Південної Америки, де панує природа в первозданному стані.

Отже, джайлоо-туризм – це один з інноваційних видів туризму, який справедливо може називатися як екстремальним, так і екологічним. З моменту появи перших джайлоо-туристів в Киргизстані популярність цього напрямку набирає все більшої популярності. За останні роки збільшилася кількість гостей з європейських країн: з'явилися туристи з Катару, Саудівської Аравії, проявляє інтерес Індія. Активно з'являються нові дестинації для джайлоо-туризму, в тому числі в Україні, тому подальші дослідження розвитку даного виду туризму є перспективними як теоретичної, так і з практичної точок зору.

Список використаної літератури:

1. Росоха С. Історія розвитку джайлоо-туризму / С. Росоха // Східноєвропейський історичний вісник. – 2017. – Вип. 2. – С. 103-106.
2. Види туризму : Джайлоо – туризм. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://udm.travel/articles/dzhaylootourizm/>
3. Джайлоо – туризм. Що це? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.thailand-trip.org/uk/dzhajlootourizm-chto-eto/>